

Finlandia oli elämys.

Nyt ei kuitenkaan ole kysymys Sibeliuksen Finlandiasta, jonka vaikuttavuuden jokainen on kokenut, vaan Finlandia-lai- vasta, Suomen suurimmasta.

Satuin Helsinkiin ja satuin kuulemaan, että Finlandia tulee kello 15. Tuuli kylmästi ja kovasti, mutta aurinko paistoi häikäisevästi, kun häikäisevän valkoinen laivajätti lipui Kai- vopuiston kallioiden ja Luodon väliin. Istuin tulipaviljongin kahvilassa odottamassa, mutta siirryin sitten laiturin luo katsomaan, miten jätti sovitautui Eteläsataman laituriin Jos joku kysyisi, oliko siellä muitakin, voisin vastata, että oli yksi toinenkin oululainen. Olisi- vatkohaan laivat oululaisille hie- man samaa kuin tulipalot, "lempiharrastus". Anteeksi vain rinnastus, tulipalo kun ei ole mikään miellyttävä elämys si- vullisellekaan. Kuitenkin kerro- taan monta kaskua oululaisten tulipalo-harrastuksesta.

Niinpä heräsi kerran ennen- vanhaan oululainen ylioppilas- töölöläisboksissaan tulipalotuu- taukseen. Kiireen vilkkaa rupe- si hän kiskomaan vaatteita päälleen. Kun uninen boksika- veri kysyi, mikä hätänä, vasta- si oululainen yks' kantaan: "Tuutataan." Ja katosi ovesta. Aikojen kuluttua hän palasi. Häiriöön uudelleen havahtunut toveri kysyi, mitä siellä oli, ja oululainen vastasi: "Oli siellä yks' toinenki oululainen."

Oululainen, jonka tapasin Finlandiaa ihaillessa, on to- sin toistaiseksi vanhempi hel- sinkiläinen kuin oululainen, mutta silti mieleltään oikea ou- lulainen, sen sortin helsinkiläi- siä, jotka aina ovat tervetullei- ta tänne Pohjolan todelliseen

valkeaan kaupunkiin. Tämän helsinkiläisen oululaisen sa- moin kuin minun avojalkaisen oululaisen suuria lapsuudenelä- myksiä on Helsingin Etelä- satama. Sinne veti kerta ker- ran jälkeen vastustamattomalla voimalla, helsinkiläistä tieten- kin useammin kuin minua, mutta minuakin aina tilaisuus- den tullen. Saunarannan laiva- leikit saivat aina sen jälkeen uutta tuulta ja leikkiläivät uusia muotoja ja nimiä. Uusia reittejäkin avattiin Saunarannan Kesälän hietkulta, Korkea- saaresta puhumattakaan aina Porvooseen, Loviisaan ja Tur- kuun saakka. Yhteydet valta-

Panu:

Finlandia — elämys

merien taakse oli toki jo Oulun Toppilasta ja Varjakankin reidiltä.

Aina tilaisuuden tullen vielä- kin astelen tai ajan Helsingin Eteläsataman tuntumaan.

Finlandia oli sykähdyttävä näky.

— — —

Seuraavana päivänä, joka sattui olemaan sunnuntai, pistäysin Kruunuhaassa tervehti- mässä Suomen kirjailijain nes- toria, Iki-Ilmari Korvenkiro Kiantoa, 93. Kesäaurinko paisto- i ikkunasta, jonka edessä oli avonainen matkalaukku, puoleksi pakattu. Taimi-rouva, emännöitsijä,anoi aina muista- taissaan pistävänsä siihen erilaista pikkutavaraa. Oltiin läh- dössä Suomussalmelle. "Tottakai",anoi Iki ikään kuin tor- juen mahdollisuudenkin, ettei olisi lähdetty. "Tottakai", hän

toisti. Iki ei muistaakseni kos- kaan ole kyselyt toisen voit- tia, mutta ei vähättele toisen vastaavia kysymyksiä. Nyt hän oli juuri selvinnyt kovanlaisesta luunnasta, mutta oli vielä penisilliinikuurilla. Silti hänen piti vieraan kunniaksi saada pikku klasillinen, jos ei enää muuten, niin tavan vuoksi, vaikka Taimi oli epätietoinen, mitä lääkäri sanoisi, sen peni- silliinin takia.

Iki: "Minä en luota lääkärei- hin. En sitten vähääkään." Pano viimeisellä sanalla.

Minä kyselemään, oliko lää- käri hänen vanhoja ystäviään. (Mieleissäni oli Musta eli Mus-

pilta parta puuttuu." Me nau- ramaan. Hetken kuluttua Iki: "Se on vanha sananparsi." Mutta siitä, mitä sananparsi itse asiassa pitää sisällensä, pa- pinpoika ja pappi ottivat leik- kisästi yhteen. Iki-Kianto piti oman käsityksensä.

Ilmari Kianto on ylioppilas- luokkana viimeinen mohikkaani, takanaan siis yhdeksänkym- mentäkolme elinvuotta. Va- kuutti aina vain elelevänsä niit- tä Vanhan pappilan aikoja. Hän- nen viimeinen iässä kilpailutt luokkatoverinsa oli Paavo Virk- kunen. Kysyin, oliko hän noteer- ranut, että Paavo-professorin poika Matti Virkkunen, pääjoh- teja, nyt on virallinen presidentti- ehdokas. Oli, tottahan toki oli kuullut. Ei kuitenkaan ruven- nut politikoimaan, vaan muist- teli jutun Paavosta. Oli tapah- tunut Oulun lyseossa: Opettaja oli kysynyt Paavo Snellmanilta, mitä Mooses oli tehnyt kultai- sille vasikalle. Paavo: "Hän särki sen ja jauhoi pulveriksi ja syötti Israelin kansalle." Tuo pulveri oli ilmeisesti huvittanut ja huvitti vieläkin. Isä ja poika Kianto olivat kul- tenkin yhtä mieltä siitä, että vanhassa raamatunkielessä pul- veri hyvinkin on voinut vasta- ta nykyistä jauhoa, minkä Snellmanin papin poika tiesi.

Iki oli hyväkuntoisen näköi- nen, valkoinen, hoidettu parta, valkoinen kauluspaita ilman "sivistyksiä", karmiininpunai- nen villatakki. Tottakai Suo- mussalmelle, olkoon liikkumi- nen kuinkakin hankalaa. Uida- kin oli uhannut.

Viime sunnuntaina Turjan tlan isäntä tietävästi matkusti Helsingistä Suomussalmelle.

takallio, joka pitää Ikille latina- laisia puheita.)

Iki: "Ei se mikään ystävä ole. Se on savolainen." Ja sit- ten saivat savolaiset osansa. Syyt tuntuivat olevan syvem- mällä kuin tässä lääkäriässä, jota vastaan sen puolesta ei tuntunut olevan mitään muuta mainittavaa. Karjalaiset vakuu- ti Iki sentään jotenkin hyväk- syvänsä, mutta savolaiset... Sitten hän oli tovin hiljaa, en- nen kuin tuumasi: "Vanhaa sa- von kieltähän se on kyllä Suo- mussalmenkin murre."

Ovikello soi. Sisään tuli pappi, rovasti-poika nimittäin, tal- vella valittu Helsingin Alppilan kirkkoherra Otso Kianto. Pappi oli mielestäni oudon näköi- nen. Sitten muistin, että hänellä oli kunnan parta, kun vii- meksi tavattiin. Iki siihen: "Mistä sitten nykikitään, kun pa-